

Naročnina za Jugoslavijo:
celoletno 180 din (za ino-
zemstvo: 210 din), za 1/2 leta
90 din, za 1/4 leta 45 din,
mesečno 15 din. Tedenska
izdaja za celo leto 50 din.
Plača in toži se v Ljubljani.

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Številka 135.

Uredništvo: Ljubljana,
Gregorčičeva ulica 23. Tel.
25-52. Uprava: Gregor-
čičeva ul. 27. Tel. 47-61.
Rokopisov ne vračamo, —
Račun pri poštni hranil-
nici v Ljubljani št. 11.953.

Izhaja vsak ponedeljek,
sredo in petek

Liubliana, ponedeljek 12. decembra 1938

Cena posamezni številki din 1.50

Regionalizem v gospodarstvu

Pod tem naslovom je objavil beograjski »Privredni pregled« uvodnik, ki vsebuje mnogo resnice, a tudi mnogo netočnosti, da moramo nanj reagirati. V uvodniku najprej opisuje, kako se je gospodarstvo razvijalo v naših deželah pred vojno in kako po vojni. Glavna ovira za naš gospodarski napredek je bila v tem, ker je bil velik del podjetij v tujih rokah in se tudi povojna nacionalizacija ni posrečila. Vendar pa je bil v teh 20 letih dosežen silen napredek, ki ga ni mogoče tajiti. V zadnjem času pa se opaža neki regionalizem, ki s političnega terena prehaja na gospodarski teren. Ta regionalizem da ne poteka iz stvarnih razlogov, temveč je bolj umetno nastal, da okrepi argumentacijo za nekatere politične tendence. Člankar sicer priznava zdravemu regionalizmu upravičenost in tudi koristnost, ker bi povzročil zdravo tekmovanje, vendar pa po njegovem mnenju ni naš regionalizem niti objektivni niti konstruktiven. V glavnem da se omejuje le na rekriminacije in pritožbe, da se eni kraji zapostavljajo na škodo drugih. V tem da je sicer nekaj resnice, vendar pa se pozablja, da mora država najprej skrbeti za najbolj zaostale kraje. Posebej pa poudarja člankar, da vse te regionalistične zahteve izvirajo predvsem od politikov in ne od gospodarskih ljudi. Zdrav regionalizem pa more izhajati le od gospodarskih ljudi.

Nikakor ne čutimo ne potrebe ne razlogov, da bi branili politike, vendar pa moramo že poudariti, da se dela tu politikom huda krivica. Kajti znano je, da se je regionalizem začel pri nas predvsem iz gospodarskih razlogov ter zaradi nezadovoljstva z upravno prakso. Ta odpor se je začel mnogo prej, kakor so ga pa začeli izkoriščati politiki.

Tako je še v živem spominu, kako so hoteli nekateri kar na lepem demontirati vso industrijo v Sloveniji. Ne politiki, temveč prizadeti industrialec in gospodarski ljudje so nastopili kot prvi proti tem poskusom in nato dosegli, da so se jim še pridružili politiki. Ta regionalizem je torej nastal le iz samoobrambe, ne pa iz nasprotja do napredovanja drugih pokrajin. Kajti gospodarski ljudje so bili vedno za napredek vseh pokrajin, ker se s tem veča kupna moč prebivalstva, bili so samo proti temu, da bi zaradi napredka enih pokrajin morale druge nazadovati. Gospodarski ljudje so hoteli, da vse pokrajine napredujejo, da se stanje vseh pokrajin stalno dviga in zato so nastopali proti onim, ki so hoteli doseči izenačenje gospodarskega stanja pokrajin z nivelizacijo navzdol.

Posebno naši gospodarski ljudje so tudi večkrat predlagali, da se sestavi določena načrt, po katerem bi se pospeševalo gospodarstvo v posameznih pokrajinah. Toda ta zahteva gospodarskih ljudi je ostala neuslišana in gospodarski svet je še danes neizpolnjena zahteva, pa čeprav bi se po zakonu moral že davno ustanoviti.

Res pa je nadalje tudi to, da se tudi druge zahteve gospodarskih ljudi niso upoštevale in da se je vedno dajala prednost politikom pred gospodarskimi ljudmi. V rokah politikov je seveda dobil regionalizem tudi drugo obliko, ka-

kor bi jo imel v rokah gospodar-
skih ljudi, ni pa krivda gospodar-
skih ljudi, če niso mogli vplivati,
da bi ostal regionalizem vedno v
pravi meji.

Pravilna je zato zahteva, da bi
moral le gospodarski ljudje zasto-

pati regionalizem, toda ta zahteva
je prazna, če se gospodarskim
ljudem tudi ne da možnost, da ga
zastopajo. In res uspešno ga mo-
rejo zastopati le v gospodarskem
svetu, kjer morejo njih razlogi do-
biti polno veljavo in kjer ni glas

gospodarskih ljudi majoriziran od
drugih.

Seveda pa je osnovni pogoj za
uspešen razvoj regionalizma, da
se tudi v centru pokaže resnično
razumevanje za potrebe vseh po-
krajin.

bo izpopolnjena še z železnico Čr-
nomelj—Vrbovsko. Upamo, da se
to kmalu zgodi in vsemu gospodar-
stvu Slovenije bo to v korist.

Državni izdatki so se povečali

Pregled drž. izdatkov v prvih
7 mesecih letos in lani

Po uradnih podatkih so znašali
državni izdatki v prvih sedmih
mesecih tekočega in prejšnjega
proračunskega leta v milijonih din:

	1938/39	1937/38
vrhovna drž. uprava	101,8	99,7
pokojsnine	605,9	671,5
invalidnine	53,5	52,2
drž. dolgovi	429,3	485,2

izdatki ministrstev:

pravosodja	205,3	190,7
prosvete	515,9	475,8
zunanjih zadev	88,0	85,3
notranjih zadev	331,3	296,2

fin. ministrstva:

ministrstva	178,6	164,7
monopolov	232,7	197,5
Drž. hip. banke	16,6	14,3
Poštna hranilnice	11,1	9,6
»Belje«	27,9	28,9
slad. tov. »Čukarica«	9,8	6,0
vojno ministrstvo	1420,9	1410,4
gradbeno	64,5	53,2

promet. ministrstva:

ministrstvo	16,3	15,5
odd. za gradnjo žel.	58,7	63,7
uprava drž. žel.	1255,3	1091,3
rečna plovba	48,2	47,4
poštno ministrstvo	192,8	200,7
kmetijsko	54,6	57,8
trgovinsko	25,6	22,0
drž. gozdovi	53,2	42,5
rudniki	151,7	153,0
soe. politika	109,2	98,5
telesna vzgoja	5,2	5,0
prorač. rez. krediti	2,2	2,6

skupno 6266,8 6042,3

Črna kronika

**DRUŠTVO INDUSTRIJCEV
IN VELTRGOVCEV V LJUBLJANI**
je izdalo to okrožnico* o otvorje-
nih in končanih konkurzi in prisil-
nih poravnah izven konkurza
za čas od 1. do 15. novembra 1938.

Otvorjeni konkurzi:

Drinska banovina:
Fassler Vendelin st., Vukovar.
Razglašene prisilne poravnave:
Savska banovina:
Štimac Matija, Vel. Grdjevac,
Weiss A., Karlovac,
Zorčić Viktor, Brdovac.
Donavska banovina:
Stanisavljević (Branislav) Bori-
slav, Jasenovc.

Končani konkurzi:

Savska banovina:
Banka i štedionica za Primorje,
Sušak,
»Yvone« vl. Hugo Matunović,
Zagreb.
Drinska banovina:
Gajić Bogoj, Šabac,
Vujić Jerotije, Šabac.
Donavska banovina:
Grand Magazin Šwerzli Fr., Novi
Sad,
Stanojević Djuro, Boždarevac,
Vojinović D. Milan, Novi Bečej.
Vardarska banovina:
Ivić R. Jovan, Crna Trava.

Končane prisilne poravnave:

Savska banovina:
Heinrich Makso, Čakovec,
Sauer Stjepan, Valpovo,
Donavska banovina:
Šovljanski Milovan, Žabalj.
Potrjene prisilne poravnave:
Savska banovina:
Rakić Mara, lastn. Radnički Ma-
gazin, Osijek,
Tekst. ind. Milan Prpić d. d., Za-
greb,
Trkulje Milana sinovi, Gospić.

* Podatke za dravsko banovino
smo izpustili, ker objavljamo vse
te podatke sproti. Vse druge po-
datke kakor o rokhi, kvotah itd.
daje tajništvo društva.

Nezadovoljiva tujska sezona Slovenija ima 10 do 15 milijonov škode

Zaradi muhastega vremena letošnjega poletja niso bili hoteli v naših kopališčih in letoviščih ter naše planinske postojanke tako zasedeni, kakor bi bilo želeli. Marsikdo si je zaradi negotovega vremena premislil iti v Rogaško Slatino, v Slatino Radence, na Bled, na Pohorje in v kraljestvo naših gorskih velikanov. Mnogo letoviščarjev se je obrnilo na jug in posetilo Dalmacijo, kjer je bilo vreme bolj stanovito. Gostje so vseeno posetili kopališča in letovišča, dasi v manjšem številu kot navadno, odšli pa so kmalu, ko se vreme ni hotelo zboljšati. Trumoma so se odpovedovale sobe in stornirala pismena in brzokopala naračila za sobe. Število gostov je letos precej nazadovalo, še bolj pa število nočnin, ki so predvsem odločilne za uspeh sezone. Hotelirji je končno vseeno, ali ostane pri njem 100 gostov po en dan, ali le 10 gostov, toda ti po 10 dni. Število nočnin, t. j. dni, ki jih je tujec prebil pod njegovo streho in bil v njegovi oskrbi, je odločilno za uspeh sezone. Reči se mora, da je na poedinega tujca povprečno letos odpadlo manj nočnin kot lani ali predlanskim. Če je tudi število tujcev nazadovalo, potem si lahko predstavljamo, kakšna bo bilanca, ki jo bo naše gostinstvo napravilo ob koncu poslovnega leta.

V severni Sloveniji so bile letos začetkom sezone tudi katastrofalne povodnji, tako zlasti Mure, kar je silno škodovalo tujskemu prometu, predvsem v Slatini-Radencih. Ceste so bile mestoma neuporabne, železnice v nevarnosti, vmes pa dež in hladno vreme.

Na jesen je nastopilo krasno vreme, ki je obetalo lepo pozno sezono. Pa ti pride vmes vprašanje češkoslovaške in ves svet ni govoril drugega kot o vojni, ki je grozila izbruhniti vsak trenutek. Trumoma so zapuščali gostje kopališča in letovišča. Hotelj z velikimi zalogami živl so ostali skoraj popolnoma prazni. Inozemci, kolikor jih je letos sploh prišlo k nam, so hiteli domov. Tudi pozna sezona je bila pokvarjena.

Neugodno je na razvoj letošnje sezone vplival še en politični moment, zlasti v Mariboru in okolici. Dobršen del inozemskih gostov je dajala sosednja Avstrija. Ko pa se je ta država spomladi združila z Nemčijo in se je gospodarska struktura onstran Št. Ilje docela spremenila, je začel izostajati dotok avstrijskih tujcev v naša kopališča. Mnogo petičnih Avstrijcev, ki so leto za letom prihajali v naša kopališča in letovišča, ker so se tudi bolje počutili in predvsem ceneje živeli, je izostalo. Prišlo je nekaj več Madžarov in tudi nekaj Italijanov, toda ti niso mogli popraviti izgube, ki nam jo je prizadejal izostanek Avstrijcev.

Več ali manj so zaradi abnor-

malnih letošnjih razmer prizade-
ta vsa naša kopališča in letovišča
v severni Sloveniji. Na razpolago
so nam zaenkrat podatki za Slatino-Radence, toda številke govore
tudi za ostale tujskoprometne kra-
je. V tem naglo napredujočem ko-
pališču je bilo lani 1766 gostov,
letos pa le 1623. Lani je bilo
25.078 nočnin, tokrat pa le 19.535.
Inozemci so se lani mudili v Slatini-Radencih skupaj 6858 dni, le-
tos pa le 3701. Gostov iz tujine je
bilo preteklo leto 462, tokrat pa
le 305. Kar se tiče Avstrijcev sa-
mih, je število gostov nazadovalo
v enem letu od 403 na 200 in noč-
nin od 6104 na 2509. Lani je na
enega kopališkega gosta odpadlo
14-20 nočnin, letos pa komaj 12-04.
Nekako enako razmerje med lan-
sko in letošnjo sezono nam nudijo
tudi številke iz nekaterih drugih

tujskoprometnih postojank v nižji-
ni in na hribihi. Lahko rečemo, da
so povzročili vreme, anšlus in
vojna nevarnost letos narodnemu
gospodarstvu v severni Sloveniji
10 do 15 milijonov dinarjev škode,
nemara pa bo ta številka še pre-
nizko nastavljen.

»Službeni list«

kr. banske uprave dravske bano-
vine z dne 7. decembra objavlja:
Ukaz kr. namestnikov o splošni
amnestiji in pomilostitvi — Ukaz
kr. namestnikov o amnestiji za
monopolna kazniva dejanja —
Uredbo o obh. hranilnicah — Novo
avtentično tolmačenje uredbe o
likvidaciji kmetijskih dolgov — Od-
ločbo o uvedbi nakazniškega pro-
meta z Nemčijo — Razveljavitev
taksnih olajšav za delniške družbe

Železnica Sevnica—Tržišče izročena prometu

Pravi praznik je bil za vso Mi-
rensko dolino 8. december, ko je
bila slovesno izročena prometu no-
va železnica Sevnica—Tržišče. No-
va proga je sicer kratka, temveč pa
je njen pomen, ker pomeni za-
četek železniške zveze Slovenije z
morjem. Sicer je bila zahteva Slo-
venije, da se ta zveza najprej
ustvari iz Ljubljane, da se sedanja
železniška proga Ljubljana—Ko-
čevje utrdi in usposobi tudi za
brzovozni promet, nato pa istočasno
zgradi nova železniška proga
iz Kočevja na Vrbovsko. S tem bi
dobila Ljubljana res dobro zvezo
z morjem in bi se mogla naša trgo-
vina emancipirati od Trsta. Ta
proga je bila z Blairovim posojilom
tudi uzakonjena, denar pa je bil
kasneje uporabljen za druge na-
mene.

Poleg proge Kočevje—Vrbovsko
pa naj bi se zgradili še železnici
Črnomelj—Vrbovsko in Sevnica—
St. Janž, da bi s tem dobila tudi
Štajerska svojo zvezo z morjem.
Ti železnici pa bi bili tudi največ-
jega pomena za ves tranzitni pro-
met s severa in bi se zato tudi
rentirali.

Vse ta železniški projekt, znan
pod imenom Klodič-Hrovat-Kavčič-
čeve proge, je bil tudi od odloču-
jočih činiteljev odobren, izvrševati
pa se je začel šele sedaj. Tre-
ba je bilo nato premagati še mar-
sikatero težavo ter oviro, a na vse
zadnje je bila proga le zgrajena in
narejen tudi veliki most čez Savo
pri Sevnici.

Vse te težave in ovire so danes,
ko je nova železnica že v pro-
metu, pozabljene in vse prebival-
stvo je s iskrenim veseljem prihiti-
lo k otvoritvenim svečanostim,
da se je zbralo tu ljudstva, kakor
ga menda še ni bilo od znamenitega
šentjanskega shoda med vojno.

Gospodarski pomen nove proge
je velik in cela dolina je odprta
prometu. Treba le, da se tudi
zboljša stara železniška proga do
Trebnjega, da bo vsa proga spo-
sobna za brzovozni promet.

S posebnim veseljem je vse pre-
bivalstvo pozdravilo besede min.
predsednika dr. Stojadinovića, ki
je v svojem kratkem, a jedrnatem
govoru obljubil, da se bo tudi že-
leznica Črnomelj—Vrbovsko v
kratkem začela delati in da bo
tudi drugi del velikega programa
železniške zveze Slovenije z mor-
jem uresničen.

Potek vseh otvoritvenih sveča-
nosti je bil mogočen, a tudi pri-
srčen, da ostanejo vsem te sveča-
nosti v najlepšem spominu. S po-
sebnim navdušenjem je pozdravilo
prebivalstvo številne odposlance
naše hrabre vojske, zlasti zastop-
nika Nj. Vel. kralja armijskega ge-
nerala Jurišića, ki se je mogel
prepričati o veliki vdanosti slo-
venskega ljudstva kraljevskemu
domu in Jugoslaviji. Slovesnosti
sta se udeležila tudi oba slovenska
generala div. gen. Rupnik in brig.
gen. Lokar. Prav tako pa so bili
vižno pozdravljeni zastopniki
vlade s predsednikom dr. Stojadi-
novićem na čelu, ministroma Leti-
co, Krekom in pomočnikom želez-
niškega ministra inž. Schneller-
jem, nadalje zastopniki vseh civil-
nih in cerkvenih oblasti, zlasti pa
ban dr. Natlačen in škof dr. To-
mažič.

Da so bili tudi gospodarski sloji
zastopani pri otvoritvi železnice v
najlepšem številu se razume samo
po sebi. Naj se nam oprost, če ne
navajamo vseh imenoma.

Slovenija je dobila novo želez-
nico, sicer kratko železnico, ki pa
bo dobila svoj popoln pomen, ko

Proti znižanim vozovnicam za prevoz v pasivne kraje

Združenje trgovcev v Splitu je poslalo tamkajšnji Zbornici za TOI predstavko, v kateri opozarja, da so se zopet pojavile nakaznice ministrstva za soc. politiko in ljudsko zdravje za brezplačen prevoz oz. za prevoz po znižani ceni živil v pasivne kraje. Te nakaznice so večinoma prišle v roke tretjih oseb in se zato dogajajo številne zlorabe. Združenje zahteva, da se ljudstvu ne pomaga z nakaznicami za znižano prevoznino, temveč z javnimi deli. Splitska zbornica se je nato obrnila na razne gospodarske organizacije v državi s pozivom, da se tudi te priključijo njeni intervenciji proti izdajanju teh nakaznic. Vse gospodarske organizacije so proti tem nakaznicam, ker imajo od njih koristi le posamezniki, dočim pa imajo od tega škodo trgovci in tudi fond ministrstva za soc. politiko, ki plačuje te nakaznice.

Naše narodno gospodarstvo v oktobru 1938.

(Po statistiki OUZDa v Ljubljani)

Konjunkturni prirast zavarovancev OUZDa znaša v oktobru 1938 +2.044 delavcev ali +2,03% in dosega povprečni stalež 102.839 oseb. Pomembnejše letne priraste izkazujejo te industrije: tekstilna +699 delavcev, industrija za predelovanje lesa (mizarji itd.) +536 delavcev, industrija kamenja in zemlje +287 delavcev, hišna sluzinčad +281 delavcev. Nazadovale so pa predvsem: gradnje nad zemljo —716 delavcev, gozdno-žagarska industrija —203 delavci itd.

Pojemajoča sezija je potisnila članstvo OUZDa za —1.133 zavarovanih delavcev ali za —1,09% navzdol. Posebno viden je sezijiški padec pri gradnjah nad zemljo z mesečnim padcem —704 delavcev, pri industriji kamenja in zemlje —438 delavcev, v gostilnah, kavarnah in krčmah —397 delavcev, pri gozdno-žagarski industriji —254 delavcev itd. Večji sezijiški prirast izkazuje le oblačilna industrija z mesečnim prirastom +260 delavcev.

Pred izdajo novega carinskega zakona

Ze od spomladi leta 1935. se pripravlja novi carinski zakon in na spomlad leta 1939. ga tudi baje dobimo. Novi carinski zakon je vsekakor potreben, ker je dosedanja preveč kompliciran, zastarel in tudi po svoji obliki ne ustreza zahtevam zakona. Napoveduje se tudi z novim zakonom veliko poenostavljenje vsega carinskega postopka.

Carinski zakon je za vse gospodarsko življenje velike važnosti, zlasti pa za industrializacijo dežele. Zato je naravno, da vlada za novi carinski zakon v vseh gospodarskih krogih največje zanimanje. Nujno je želeli, da bodo prišli ti krogi pri sestavljanju tega zakona tudi v zadostni meri do besede, ker sicer se je bati, da novi carinski zakon ne bo prinesel tega, kar vsi od njega pričakujemo.

Nove telefonske zveze v okolici Maribora

Priznati se mora, da je poštna uprava v severni Sloveniji, zlasti v bližnji in širši okolici Maribora zadnje mesece prav agilna. Precej je razširila telefonsko omrežje in je s tem nekoliko popravila, kar se je prejšnja leta zamudilo. Ze parkrat smo omenili nove medkrajne telefonske zveze. Zadnje čase je bilo zopet napravljenih ali podaljšanih nekaj vodov, kar prihaja prebivalstvu z močno razvitim gospodarskim življenjem v prid. V Slovenskih goricah in na Dravskem ter Ptujem polju sta

zelo razvita vinarstvo in sadjarstvo ter se pomanjkanje hitrih občil najbolj občuti jeseni, ko se začne doba sadnega izvoza, potem pa vinska kupčija. Sicer pa se tudi drugače občuti potreba po telefon-skih zvezah, ki jih razvoj gospodarstva ne more več pogrešati.

Tako se je zadnje čase dogradil 6 kilometrov dolgi vod iz Ptuja do

Grajene in je bil priključen na omrežje tudi občinski urad. Ze delj časa obstoji vod med Ptujem in Vurbergom, ki se je v nedeljo podaljšal do Sv. Barbare pri Mariboru, kjer se na novem poštnem uradu posredujejo tudi brzjavke po telefonu. Od Vurberga so po-tegnili žice tudi do Sv. Martina; vod bo kmalu podaljšan do Duple-

ka ob Dravi v okolici Maribora. Graditi se je pričela tudi linija Ptuj—Markovci, kjer se v kratkem olvori javna govorilnica, ki bo posredovala tudi brzjavke po telefonu. Končno bodi omenjeno, da dobi telefonsko zvezo tudi občina Sv. Marko niže Ptuja, ki jo že zelo potrebuje in ki že dolgo moleduje zanjo.

stra ter naglašajo, da so sedanji mandatorji nemških kolonij samo njih upravniki, ne pa njih lastniki. Zato Nemčija slej ko prej vztraja na tem, da se ji vrnejo vse njene bivše kolonije.

Pri zaključnih razgovorih s francoskimi ministri je nemški zunanji minister v Ribbentrop obljubil, da bo Nemčija posredovala v Varšavi in v Budapešti, da tudi Poljska in Madžarska jamčita za nove češkoslovaške meje.

Ukrajinski poslanec Mudrij je predložil poljskemu sejmu napovedani zakonski načrt o teritorialni avtonomiji Ukrajincev na Poljskem. Po tem načrtu bi imeli Ukrajinci popolno avtonomijo z avtonomnim pokrajinskim zborom in avtonomno vlado. Poslanec Mudrij je zahteval, da se prizna njegovemu načrtu nujnost. Maršal sejma pa je nujnost odklonil, ker da se more o tako važnem predmetu razpravljati samo s pristankom vlade. Poljaki so zaradi ukrajinskega predloga silno vznemirjeni.

Iz Rusije poročajo, da je bilo aretiranih več ukrajinskih sovjetskih generalov in višjih oficirjev, ker da so pripravljali odcepitev Ukrajine od Sovjetske Rusije in njeno proglasitev za samostojno državo. Zarotniki so baje dobivali tudi denar od neke tuje velesile. Ruska vlada je zaradi tega pri dotični velesili energično protestirala.

Zahteva ukrajinskih poslancev v poljskem sejmu po avtonomiji ukrajinskih pokrajin je nakrat potisnila ukrajinsko vprašanje v vrsto najvažnejših sedanjih mednarodnih vprašanj. Nemški listi pišejo odkrito, da je nastop ukrajinskih poslancev najvažnejši dogodek na Poljskem po vojni. Enako pripisuje francosko časopisje ukrajinski zahtevi največji pomen. Poljsko časopisje seveda odklanja ukrajinsko zahtevo z vso odločnostjo ter naglašja, da je že po poljski ustavi ukrajinska zahteva neizvedljiva. Da pa ta argument ne drži posebno močno, so mogli baš Poljaki spoznati za časa zadnje češkoslovaške krize.

Ukrajinci zahtevajo popolno avtonomijo v Galiciji in Voliniji, ki imata skupno 9,7 milijona ljudi, torej skoraj eno tretjino vsega poljskega prebivalstva. Od teh 9,7 milijona ljudi je okoli 7,5 milijona Ukrajincev, 2,2 milijona pa Poljakov in Židov.

V Chustu, novi prestolnici Karpatske Ukrajine, so ustanovili Nemci generalni konzulat, ki je po angleških vesteh poln nemških častnikov. Ti da pripravljajo vojaški odpor Ukrajincev proti eventualnemu vpadu Poljakov ali Madžarov. Hkrati pa naj bi postal Chust tudi izhodna točka za nemško prodiranje proti Ukrajini.

Češko-slovaški pooblastilni zakon je bil znatno reduciran, ker niso hoteli Slovaki pristati na prvotno besedilo. Dosežen je bil tudi sporazum glede vpliva Slovakov na delo skupnih ministrstev. Oba zakonska načrta prideta še ta teden pred čl. parlament, nakar bo začel parlament obravnavati novi skupni češko-slovaški proračun.

Za madžarskega zunanjega ministra je bil imenovan grof Czaky, ki je bil že od l. 1935. šef kabineta zunanjega ministra. Grof Czaky je izjavil, da bo skušal kot zunanji minister Madžarske še poglobiti stike z Rimom in Berlinom.

Na Dunaju se bodo sestali Hitler in Mussolini ter več vodilnih nemških in italijanskih državnikov in vojaških osebnosti. Kakor se poroča z Dunaja je namen sestanka določitev skupnega vojaškega sodelovanja obeh držav.

Italijanska vlada je prepovedala vsem lokalnim oblastem, vsem občinam in samoupravam v prihodnjih petih letih vsako najemanje posojil. Tudi ne smejo zvišati sedanjih davšnin ali vpeljati novih.

Voditelj Nemcev v Klajpedi je izjavil: »Naša domovina bo kmalu osvobodena. Vsemu svetu hočemo pokazati, da bo Nemčija še enkrat zmigala. Klajpeda je nemška zemlja in mi smo njeni otroci.« Volitve v Klajpedi bodo to nedeljo.

Gen. Franco pripravlja novo ofenzivo na katalonski fronti. Aretacije članov bivše Železne garde se v Romuniji nadaljujejo ter je bilo dotedaj aretiranih baje že 18.000 ljudi.

V Limi se je začela v soboto panameriška konferenca. Konferenci je bil predložen sporazum ameriških držav na podlagi načrta, ki sta ga izdelale Argentina in Severnoameriška unija. V prvem členu se poudarja moralna enotnost ameriških držav, v drugem pa skupnost ameriškega kontinenta za ohranitev miru.

Konkurzi - poravnave

Končano je poravnalno postopanje trgovcev Martina Kopušarja v Celju in trgovca Josipa Karničnika v Mariboru.

Pomanjklivosti uredbe o občinskih hranilnicah

Glavna načela, na katerih sloni nova uredba o obč. hranilnicah smo že objavili, ko smo priobčili izjavo trgovskega ministra, vendar pa smatramo za potrebno, da zaradi važnosti predmeta opozorimo še na nekatere podrobnosti nove uredbe o obč. hranilnicah, zlasti še, ker bo treba uredbo v nekaterih točkah na vsak način spopolniti.

Tako pravi § 1. uredbe, da so hranilnice samostalne, javne, pupilarno varne denarne ustanove, ki jih ustanavljajo občine. § 3. pa pravi, da smejo naziv »hranilnice« ali »štedilnice« uporabljati samo ustanove, na katere se nanaša ta uredba. Banovinske hranilnice bi se torej morale preimenovali, kar pa najbrže ni bil namen zakonodavca, temveč so se te po vsej verjetnosti samo pomotoma izpuštile iz uredbe. Tudi hranilne knjižice bodo smele odslej izdajati samo obč. hranilnice. Tu je vsekakor potreben dostavek, da bo veljala ta uredba tudi za okrajne in banovinske hranilnice.

Hranilnico sme ustanoviti občina ali več sosednih občin skupaj. Za ustanovitev hranilnice je potreben sklep mestnega sveta ali obč. odbora ter banova odobritev, če gre za občinsko, odobritev fin. ministra pa če gre za mestno hranilnico. Dovolitev za poslovanje izdaja trgovski minister, ki tudi odobruje pravila. Mnenja smo, da bi morale spadati hranilnice samo v kompetenco samouprav in da je nepotrebno, da o ustanovitvi odloča finančni minister. Nepotrebno se tudi stvar komplicira s tem, da potrjuje pravila trgovski minister. Da kar dvoje ministrstev odloča o vsaki obč. hranilnici, po našem mnenju res ni potrebno.

Prošnji na trgovsko ministristvo je treba priložiti:

1. sklep mestnega sveta ali obč. odbora in odobritev bana oz. finančnega ministra; 2. nepreklicno izjavo ustanoviteljice o jamstvu, da jamči ustanoviteljica z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo za vse pravnoveljavne obveznosti hranilnice in naj izvirajo te iz katerega koli naslova; 3. izjavo o višini začetne glavnice (ki jo mora dati hranilnici ustanoviteljica) in 4. štiri enakoglasne primerke pravil, ki jih podpiše ustanoviteljica.

Vloge na hranilne knjižice in na tekoče račune ne smejo presegati desetkratne vsote začetne glavnice in rezervnih skladov hranilnice.

§ 9. pravi: Pri hranilnicah se smejo nalagati gotovine samoupravnih teles, javnih, cerkvenih, samostanskih in korporacijskih skladov pa gotovina oseb, ki so pod varštvom (skrbstvom) in sodni pologi z ozemlja občine ustanoviteljice in sosednih občin v znesku do 5000 din. Ta znesek pa sme trg. minister s pristankom fin. ministra za posamezne hranilnice zvišati. To določbo bi bilo treba vsekakor spremeniti. Kajti vsota 5000 din je mnogo prenizka. Težko je tudi razumeti, zakaj občine, ki morajo jamčiti z vsem svojim premoženjem in vso davčno močjo za hranilnico, ne bi smele prosto nalagati svoje fonde v to hranilnico. Odveč je tudi določba, da morata zvišanje zneska 5000 din dovoliti trg. in fin. minister. Stvar se s tem zelo otežkoči. Po-

leg tega pa moramo tej določbi ugovarjati tudi zato, ker smo mnenja, da spadajo hranilnice samo v kompetenco samouprav.

Kako smejo hranilnice nalagati denar

O tem govori § 14. ter pravi: Hranilnica sme naložiti 1. v posojila na nepremičnine (amortizacijska, hipotekarna, menična realna in po tekočem računu na realni podlagi) v višini, ki se omeji v hranilničnih pravilih, na ozemlju banovine in sosednih krajev, če je posojilo s hipoteko popolnoma zavarovano in je poslovanje zavarovano pri domači zavarovalnici; 2. v nakup drž. vrednostnih papirjev in za katere jamči država; 3. v nakup samoupravnih vrednostnih papirjev in domačih hipotekarnih zastavnic; 4. v posojila na vrednostne papirje; 5. v posojila na ročno zastavo in dragocenosti; 6. v kratkoročna posojila ustanoviteljicam (drugih posojil hranilnica ustanovni občini, niti drugim občinam ne sme dajati); 7. reeskont in eskont varantov in domačih menic, ki so plačljive najkasneje v 6 mesecih; 8. začasna plodonosna naložba pri denarnih zavodih; 9. naložba v blagajniške zapise

kraljevine Jugoslavije in na žirovni račun pri Nar. banki, na čekovni račun Poštne hranilnice ali Drž. hip. banke; 10. nakup nepremičnin na javni dražbi, da si zavaruje hranilnica svojo terjatev; 11. nakup nepremičnin, ki so potrebne za poslovanje hranilnice. V dolgoročne posle pod točko 1. kakor tudi v vsakega izmed poslov, navedenih pod točkama 3. in 5. sme hranilnica naložiti največ do 20% vlog na hranilne knjižice, v posel naveden pod toč. 8. največ do 15%, v posel pod toč. 6. največ do 10% in pod točko 9. vsaj 10% vlog na hranilne knjižice. 50% svojih pupilarnih vlog pa mora hranilnica naložiti v drž. vrednostne papirje.

Svoje menice sme hranilnica reeskontirati in svoje vrednostne papirje lombardirati samo, če nima dovolj gotovine, da bi zadostila zahtevam vlagateljev.

Hranilnice smejo izvrševati tudi druge posle in ustanovljati na ozemlju svoje občine poslovalnice.

Nadalje sme obč. hranilnica v mestu ustanoviti v območju mesta zastavljalnico in dražbovalnico. Pravila hranilnice se morajo ujemati z vzornim pravilnikom, ki ga predpiše trg. minister sporazumno s finančnim. (Dalje prih.).

Izkoriščanje nafte v naši državi

Kakor znano, je bila koncem leta 1936. ustanovljena v Beogradu Jugoslovanska raziskovalna delniška družba, ki naj bi našla vrelce nafte v naši državi ter te tudi izkoriščala. Glavni delničar te družbe je bila ameriška družba Standard Oil New Jersey, za katero stoji Rockefellerjeva družba. Ta družba je ena največjih petrolejskih družb na svetu in ima svoja podjetja v Romuniji, Madžarski, Nemčiji, Venečeli, Ameriki, Angliji in Aziji.

Te dni so bila pogajanja med našo državo in to družbo končana ter je bil sklenjen dogovor, ki je bil že parafiran od odločujočih činiteljev obeh pogodbenih strank. Te dni bi ga moral sankcionirati še naš ministrski svet. Po tem dogovoru se priznajo ameriški družbi velika ozemlja za izkoriščanje nafte.

Družba se je s pogodbo zavezala, da bo investirala 200 milijonov dinarjev. Če bi se izkazalo, da bodo dala vrtnja ugodne rezul-

tate, bo družba tudi povečala svoje investicije.

Raziskovalna dela se bodo začela takoj, kakor hitro potrdi dogovor ministrski svet. Poučeni ljudje trdijo, da bo družba zaposlila 60 svojih najboljših strokovnjakov za proučevanje petrolejskih ležišč. Poleg tega bo družba nastavlja tudi večje število naših mlajših inženirjev.

Ameriški družbi se niso priznale nobene davčne niti nobene druge ugodnosti, temveč bo morala plačevati vse državne, samoupravne in občinske davščine v polnem znesku.

Če bodo rezultati vrtnja ugodni, se je družba zavezala, da bo dajala državi 12 do 15% bruto proizvodnje. Država si je s tem zagotovila velik delež pri proizvodnji družbe.

Dogovor določa tudi stroge sankcije za primer, da ne bi družba izvrševala vseh svojih obveznosti.

Politične vesti

Daladier je zmagal s svojim govorom v francoskem parlamentu ter mu je izrekel parlament zaupnico s 315 proti 241 glasovom, dočim se je 53 poslancev vzdržalo glasovanja. S tem je vlade ljudske fronte konec in v parlamentu je nastala nova večina, da je Daladier popolnoma neodvisen od ljudske fronte. Niso pa premagane še vse težave, ker se nekateri poslanci nove večine upirajo finančnim načrtom francoske vlade. Novo vladno večino sestavljajo radikalni socialisti, nekaj članov republikanske in socialistične unije, nekaj neodvisnih socialistov, poslanci neodvisne demokratske in radikalne levice, zveze republikanske levice ter drugih desničarskih strank.

Medtem se po Italiji nadaljujejo demonstracije proti Franciji. Tudi v Franciji so se sedaj za-

čele protitalijanske demonstracije. Francoska vlada je poslala v Tunis veliko število čet ter je tudi utrdila mejo.

Nemški tisk je začel v zadnjem času zelo na široko pisati o umoru Codreana in drugih članov Železne garde. Pri tem pišejo nemški listi zelo neprijazno o Romuniji. Nekateri nemški listi so začeli tudi na široko pisati o Besarabiji in o zaslugi tamošnjih nemških kolonistov za napredek Besarabije.

Angleški kolonialni minister Mac Donald je izjavil v angleški spodnji zbornici, da noben Anglež ne sme niti razpravljati o tem, da bi Anglija odstopila le ped svojega kolonialnega ozemlja. Če bi se že razpravljalo o kolonialnem vprašanju, potem bi morale sodelovati pri tej razpravi tudi vse druge države, ki imajo kolonije. Sicer pa je treba tudi vprašati prebivalstvo v mandatih ozemljih, ker z njimi ni mogoče postopati kakor z navadnim trgovskim blagom.

Nemški listi ostro zavračajo govor angleškega kolonialnega mini-

Denarstvo

Podražitev tečaja funta za nekatere uvozne predmete

Zaradi spremembe tečaja funta na naših borzih je Narodna banka odločila, da morajo uvozniki kave plačevati funt po 280 din. Do 6. decembra so plačevali uvozniki kave še po 262 din in se je torej zanje tečaj podražil za 18 din.

Na predlog Narodne banke je sedaj finančni minister odločil, da se ta tečaj sedaj razširi še na nekatere druge uvozne predmete, zlasti one, ki spadajo pod št. 27, 28 in 29 carinske tarife. To so v glavnem naslednji predmeti:

filmi, kakao, čaj, vanilja, žafran, cimet, lovorjevo listje in sad, muškatni cvet in muškatni oreh, poper itd.

Vseh teh predmetov smo uvozili lani za 29 milijonov din. Filmi pa tu niso všteti.

Novi tečaj velja že od 9. decembra dalje.

Stanje Narodne banke

Izkaz Narodne banke z dne 30. novembra navaja naslednje izpremembe (vse številke v milijonih din):

Kovinska podloga se je povečala za 12,57 na 1.905,88.

Devize izven podloge so se zmanjšale za 9,5 na 512,45.

Vsota kovanega denarja se je zmanjšala za 19,2 na 342,9.

Posojila so se skupno znižala za 13,14 na 1.781,4.

Razna aktiva so se zmanjšala za 27,7 na 2.339,2. Druge postavke na aktivni strani so ostale skoraj neizpremenjene.

Obtok bankovcev se je povečal zaradi ultima za 250,09 na 6.783,08.

Obveze na pokaz pa so skoraj za isti znesek padle, namreč za 250,4 na 2.266,2.

Obveze z rokom so ostale s 30 neizpremenjene.

Razna pasiva so se zmanjšala za 13,6 na 309,1.

Celotno kritje se je zvišalo na 27,06%, samo zlato pa na 26,92%.

Obrestna mera je ostala še vedno neizpremenjena.

Odlog plačil

je dovolilo kmetijsko ministrstvo Hranilnici in posojilnici pri Sv. Vidu pri Ptuj za dobo šestih let za dolgove, nastale pred 16. decembrom 1934. Obrestna mera za stare vloge 2%.

Poštna hranilnica v novembru

Hranilne vloge so se v novembru pri Poštni hranilnici povečale za 18,9 na 1.221,8 milijona din. Kljub temu povečanju pa še niso dosegle stanja dne 31. avgusta, ko so znašale 1.318,4 milijona din.

Število čekovnih računov se je povečalo za 81 na 26.056. Vse vloge na čekovne račune pa za 147,9 na 1.829,8 milijona din ter so že znatno večje, kakor so bile septembra pred izbruhom krize in ko so znašale 1.318,4 milijona din.

V milijonih din so znašale naložbe po čekovnih računih pri posameznih podružnicah PH.:

	30. 9.	31. 10.	30. 11.
Beograd	704	733	801
Zagreb	348	407	428
Ljubljana	211	253	314
Sarajevo	169	168	175
Skoplje	69	70	66
Podgorica	26	37	35
Sušak	6	11	7

Vloge pri Drž. hip. banki in pri Poštni hranilnici so po podatkih Narodne banke v oktobru narasle na 2645 milijonov din, to je za 88 milijonov več ko v septembru 1938 in za 33 milijonov več ko v oktobru 1937.

Narodna banka opozarja vse naše državljane, da ji javijo, komu, koliko in od kdaj dolgujejo firmam ali osebam v sudetskih krajih, ki so prišli pod Nemčijo ter od koga, koliko in na podlagi katerega zaključka imajo terjatve v teh krajih. Gre za blagovne in ne-

Nakup in prodaja svobodnih deviz

Narodna banka je poslala vsem pooblaščenim denarnim zavodom naslednjo okrožnico:

»Po čl. 3. in 5. pravilnika o urejanju deviznega in valutnega prometa smejo pooblaščenim denarnim zavodom za kupčijo z valutami in devizami izvrševati plačila v tujino v svobodnih devizah samo v primerih, v katerih so domači izdajatelji nalogov predložili predpisane uvozne in druge dokumente za opravičbo ali posebno dovoljenje pristojnih deviznih oblasti.

V zvezi s tem se zlasti opozarjajo vsi pooblaščenim zavodi, da smejo v bodoče izvrševati plačila v tujino v svobodnih devizah samo za dejanske potrebe svojih komitentov, (na podlagi predhodno sprejetih vseh dokumentov po čl. 3. deviznega pravilnika ali posebnih dovoljenj finančnega ministrstva) pod naslednjimi pogoji:

Nakup deviz

Vse zneske svobodnih deviz, ki jih hočejo pooblaščenim denarnim zavodi kupiti na borzi za dejanske potrebe svojih komitentov ko tudi zneske, ki bi jih hoteli dati svojim komitentom na razpolago iz ev. že prej kupljenih količin svobodnih deviz, morajo vsak dan prijaviti pismeno borzam po pooblaščenih zavodih na sedežih posameznih borz (izvzemajo se plačila za surovine, za katere daje Narodna banka do nadaljnjega na konkretno prošnje na razpolago funte po tečaju 238'80 din). V vseh teh prijavah morajo navesti zavodi samo skupni znesek svobodnih deviz, ki bi jih hoteli kupiti ali dati svojim komitentom na razpolago iz lastne zaloge, vendar pa mora biti skupni znesek izražen v funtih. (Druge valute se spreminjajo v funte na bazi londonske paritete.) Te prijave se morajo dostavljati borzam vsak dan najkasneje do 10.30 dop. V prijavah za naslednji dan morajo zavodi naznačiti poleg nelikvidiranega ostanka prejšnjega dne tudi vse ev. nove zahteve, da dostavljeni pregledi za vsak dan izkazujejo vsoto potrebo na devizah za račun komitentov posameznih zavodov.

Istočasno morajo pooblaščenim zavodi hkrati s prijavi borzam dostaviti tudi neposredno centrali Narodne banke v Beogradu specifičan izkaz, iz katerega je razvidno: a) ime in bivališče kupca svobodnih deviz, b) na kateri podlagi želi kupiti devize, c) državo tujega upnika in d) znesek svobodnih deviz v funtih. Skupna vsota se mora ujemati z zneskom, sporočenim borzi na ta dan.

Prodaja deviz

Vse zneske izvoznih deviz (% kolikor so jih pooblaščenim zavodi dosedaj prodajali na račun izvoznikov svobodno na domačih borzih), ko tudi vse vsote šalter-skih deviz (100%) morajo pooblaščenim zavodi sporočiti domačim borzam na isti način kakor nakupe deviz. Obvezni odstotek izvoznih deviz se mora še nadalje ponujati v odkup Narodni banki.

Kakor za nakupe tako se morajo tudi za prodaje sporočiti Centrali Narodne banke v Beogradu

blagovne terjatve, ki so bile sklenjene pred 11. oktobrom. Do 17. novembra naj sporoče vsi Narodni banki imena upnikov ali dolžnikov, zneske dolgov ali terjatve ter datume, kdaj so bili sklenjeni. Posebej naj vsi označijo, če so bili dolgovi ali terjatve neblagovne (finančne) narave.

Obtok angleških bankovcev se bo povečal za 30 na 230 milijonov, kakor je izjavil angleški finančni minister v spodnji zbornici. Obtok bankovcev se v Angliji proti koncu leta navadno poveča.

Novi švicarski državni proračun predvideva 569 milijonov šv. frankov izdatkov. Drž. deficit znaša okoli 80 milijonov šv. frankov.

specificirani izkazi z navedbo: a) imena in bivališča izvoznika-prodajalca svobodnih deviz, b) podlago izvira deviz (izvoz, šalter), c) znesek v funtih, ki se prodaja. Skupna vsota se mora ujemati z vsoto, ki se je sporočila za ta dan domači borzi.

Kupčijski sklepi

Pooblaščenim zavodim smejo izvesti na domačih borzih sklepe o nakupu (kakor tudi o odstopu deviz iz lastne zaloge) svobodnih deviz za dejanske potrebe komitentov samo v višini onega dela borzom prijavljenih zneskov, ki se bodo določili na horznem sestanku dotičnega dne. Borze morajo sporočiti odstotke, ki bodo naznačevali oni del prijavljenih zneskov, ki se za račun komitentov bodisi kupijo na borzi bodisi odstopajo komitentom iz ev. lastnih zalog svobodnih deviz. Ves preostali presežek svobodnih deviz morajo pooblaščenim zavodim istega

dne ponuditi na borzi drugim pooblaščenim zavodom za potrebe njih komitentov.

Obračunski tečaji

Pooblaščenim zavodim smejo v obračunih za vse transakcije, za katere se smejo v smislu navedenih navodil sklepati na borzih sklepi, kakor pri plačilu ustrežajoče vsote v dinarjih za prodajo svobodnih deviz domačim komitentom tako tudi pri plačilu ustrežajoče vrednosti izvoznih deviz (%) in šalter-skih (100%) svobodnih deviz uporabljati samo objavljeni svobodni tečaj funta (din 237'20 do 238'80), povečan v obeh primerih za odstotek, katerega jim bodo borze sporočale na vsakem borznem sestanku.

Razen običajnih borznih kurtaž in taks se ne sme ustrežajoča vrednost svobodnih deviz v dinarjih v nobenem primeru ne zviševati in ne zmanjševati.

Gostilničarska pivovarna v Laškem posluje

Iskreno čestitamo našim zavednim gostilničarjem, da so premagali vse težave in da je začela njih pivovarna v Laškem že poslovati in da že toči pivo. In takoj moramo dostaviti, da toči dobro, naravnost izvrstno pivo in da si je s tem zagotovila ne le obstoj, temveč tudi lep napredek. Težave, ki so jih morali gostilničarji premagati, da je začela njih pivovarna obratovati, so bile številne in bi zašli predaleč, če bi jih tu navajali. Omenimo samo, da je še v zadnjem hipu skušal postati gospodar pivovarne židovski kapital, da pa se mu je ta namera kljub raznim vabam ponesrečila, kar je zasluga zavednosti naših gostilničarjev.

Slovesna otvoritev in blagoslovitev nove pivovarne je bila v sredo, dne 7. decembra. Bil je to praznik za vse Laško, ki se je zato tudi okrasilo z zastavami. Blagoslovil je novo tovarno mons. dr. Krulje, nakar je sledil ogled tovarne. Gostje so se mogli prepričati, da ni pivovarna samo najmodernejše urejena, temveč da toči v resnici izvrstno pivo. Po ogledu je bil občni zbor, ki ga je vodil predsednik Ciril Majcen. Konstatiral je sklepčnost, ker je bilo na občnem zboru 119 delničarjev, ki so zastopali za poltretji milijon din delnic. Uvodoma je navajal predsednik Majcen vse težave, s katerimi se je morala boriti družba, a so bile vse te težave zaradi stanovske zavednosti gostilničarjev premagane. Počastil je spomin umrlih članov, nato pa predlagal vdanostno brzojavko kralju, kar je zbor sprejel z glasnim pritrdjevanjem.

Tehnično poročilo je podal inž. Uhliř, ki je mogel letos svoje poročilo zelo omejiti, ker so pač delničarji videli pivovarno že v polnem obratu.

Gospodarsko-finančno poročilo je podal g. Josip Kramar. Glavnica družbe znaša 10 milijonov din, od katere je dosedaj vplačano 8 milijonov din, ostanek pa se odplačuje v obrokih. Knjigovodstvo družbe je vzorno urejeno, kar je potrdil tudi predsednik nadzorstva g. Ivan Žumer, ki je s člani nadzorstva pregledal vse poslovanje družbe ter predlagal razrešnico upravi. Občni zbor je njegov predlog soglasno odobril.

Sledile so volitve. Po vrstnem redu so izpadli iz uprave: Gvidon Počivavšek iz Trbovelj, dr. Fran Roš in inž. Hugo Uhliř. Zaradi njih zasluga pa so bili vsi ponovno izvoljeni v upravo. Na novo so bili izvoljeni gg. Julij Zupan, restavater Daj-Dama, Josip Kocjan, pekovski mojster v Trbovljah in Ivan Volčanšek iz Brežic. Ponovno so bili izvoljeni v nadzorstvo gg.: Ignac Banko iz Ljubljane, Franc Juvantič iz Zidanega mosta in Josip Hauck iz Trbovelj.

Posebno pozornost in glasno odobravanje je vzbudilo poročilo dr. Roša o poskusu židovskega kapitala, da bi se polastil te pivovarne. Ta poskus se je, kakor že prej omenjeno, temeljito ponesrečil. Tudi ves ostali potek občnega zbora je pokazal, da so gostilničarji trdno odločeni, da bodo svojo pivovarno trdno varovali pred vseni napadi in pred vsemi pohlepi tujega kapitala.

Mednarodni žitni trg

Povpraševanje in ponudba pšenice na čičaškem trgu sta bila pretekle mesece precej izravnana. Zato tudi niso cene dosti kolebale. V začetku novembra je notirala pšenica v Chicagu na borzi 63³/₄ centa za bušel, se je nato dvignila na 64¹/₂ in zaključila mesec s 61¹/₂ centa. Kanadska pšenica je zaradi svoje dobre kakovosti dosegla nekoliko višjo ceno. Poznejši termini notirajo nekoliko višje ko prejšnji ter se more iz tega sklepati, da položaj nikakor ni tako obupen, kakor se je nekaj časa mislilo.

Na borzi v Buenos Airesu se je decembrska pšenica dvignila od 5'97 na 6'69, nato pa je padla na 5'90 pezosa za 100 kg. Kolebanje je posledica minimalne cene, ki jo je določila argentinska vlada na 7 pezosov za 100 kg. Ta cena pa

velja samo za pšenico žetve leta 1938/39. Žetev pšenice je sedaj v polnem teku. Vse kaže, da bo večja, kakor se je pričakovalo. Nekateri jo cenijo na 8 milijonov ton ter bo imela Argentina težave, da jo spravi naprej.

Združene države Sev. Amerike so se izkazale kot močna opora za argentinsko pšenico. Deloma je to tudi posledica tega, ker so izgledali za ameriško žetev 1939 vse prej ko sijajni.

Cenitev o avstralski žetvi so zelo neenakomerne. Giblejo se med 120 in 140 milijonov bušljev. Za Avstralijo se je položaj nekoliko zboljšal, ker more računati, da bo oddala večje količine v Indijo.

V Kanadi se ne misli na omejitve posevne ploskve. V Ottavi pa bo še ta mesec mednarodna žitna konferenca, ki se je udeležiti tudi

Vsak napreden trgovec

prodaja le tako blago, s katerim svojim odjemalcem koristi.

Nudite tudi Vi Vašim odjemalcem v prvi vrsti naravno Rogaško slatino; s tem koristite njim in sebi!

Sovjetska Rusija. Tudi v Rusiji se ne obeta prihodnje leto dobra žetev. Na konferenci se bo razpravljalo predvsem o zmanjšanju posevnih ploskev.

Kljub dobri letini krmil notirajo skoraj vsa krmila trdne cene. Najbolj je pridobila kuruza. V Argentini se začnajo izpraznjevati zaloge, iz Podonavja so ponudbe majhne, da se je dvignila kuruza za 1 frank pri 100 kg. Tudi položaj za oves se je zboljšal in se je cena popravila za 1 frank. Cena ječmena pa se dviga, ker so nizke ponudbe docela izostale. Ni pa mogoče reči, če se bodo mogle vse dosedanje cene za žito tudi držati.

Zunanja trgovina

Letni kontingent vina, ki ga moremo izvoziti prihodnje leto v Češko-Slovaško, je bil znova določen na 20.000 hl.

V italijanskem kliringu je izplačala Narodna banka nakaznice do številke 19.759 z dne 3. oktobra 1938.

Pri zadnjih romunsko-italijanskih trgovinskih pogajanjih je bilo sklenjeno, da bo Romunija dobavila Italiji 35.000 vagonov pšenice iz zadnje žetve. Z novo pogodbo je bilo nadalje določeno, da se vrednost romunskega izvoza v Italijo poveča od 1'5 na 3'5 milijarde lejev.

Italijanski uvoz je v oktobru znašal le 755 (lani 1094) milijonov lir, izvoz pa se je povečal v primeri z lani od 846,7 na 938,8 milijona lir. Vrednost uvoza je v prvih 10 mesecih t. l. dosegla 9081 proti 11.272 milijonov lir lani, izvoza pa 6481 proti 6424 milijonov lir lani. Zlasti se je zmanjšal uvoz živil. Italijanski izvoz se je zlasti povečal v Nemčijo. Nazadoval pa je izvoz v Argentino, Egipt, U. S. A. in Češko-Slovaško.

V prvih 11 mesecih 1938 se je zmanjšal pasivni saldo francoske trgovinske bilance v primeri z lanskim od 16'2 na 14'4 milijarde frankov.

Proizvodnja nafte bo na Madžarskem prihodnje leto že tako narasla, da ne bo več treba Madžarski uvažati nafte. V l. 1940. pa bo Madžarska baje že mogla nafto izvažati.

Brown, Boweri & Cie, d. d., Mannheim, je zvišala delniški kapital od 12 na 24 milijonov RM. Potrebo zvišanja utemeljuje s tem, ker so se posli družbe zaradi priključitve Avstrije in Sudetskega ozemlja zelo povečali. Poleg tega je družba zopet kupila večinski paket delnic od l. 1911. obstoječe družbe Avstrijske BBC.

Med Nemčijo in Rusijo so se začela trgovinska pogajanja, ker je sedanja trgovinska pogodba potekla. Tako nemška ko sovjetska vlada želi, da bi se trgovina med obema državama povečala.

Dohodki Sueške prekopne družbe so znašali v prvih 11 mesecih letošnjega leta 8'88 proti 9'94 milijona funtov lani. V decembru pa bodo dohodki družbe še bolj padli, ker stopijo v decembru v veljavo znižane tarife.

Število brezposelnih se je v Angliji povečalo v novembru za 42.000 na 1.828.000. V primeri z lani se je število brezposelnih povečalo za 328.000.

Sejmi v Mariboru zopet dovoljeni

Ker sta slinavka in parkljevka v Mariboru in okolici docela pomehale, so živinski in svinjski sejmi v Mariboru zopet dovoljeni. Prvi živinski sejem bo po večmesečnem presledku v torek, dne 13. t. m., svinjski pa v petek, dne 16. t. m. Mesarji so radovedni, kako se bodo razvijale cene klavni živini, ker je kuga docela spremenila podlago za določevanje cen.

Doma in po svetu

Nj. Vel. kraljica Marija je že tako ozdravela, da more iti na krajše sprehode.

Nj. Vis. knez-namestnik Pavle je bil po prihodu v Pariz sprejet od predsednika francoske republike, nakar je sprejel več francoskih državljanov in članov vlade. Iz Pariza se je vrnil v Jugoslavijo ter je prišel na Jesenice v soboto, nakar je takoj nadaljeval pot v Beograd.

Ministrski svet je izdal uredbo, po kateri dobe dobrovoljci-borci posebne 4% obveznice v skupni nominalni višini 50.000 din, dobrovoljci neborci pa v višini 30.000 din. Kot dobrovoljci se priznavajo vsi, ki imajo potrdilo, da se jim je dobrovoljstvo priznalo. Fin. minister mora dati v državni proračun potrebno vsoto, da pokrije obresti in amortizacijo za te obveznice. Uredba se je izdala, kar ni več toliko zemlje, da bi mogli vsi dobrovoljci dobiti po 5 ha zemlje. Dobrovoljci, ki so zemljo že dobili, seveda novih obveznic ne dobe.

Vlada je dovolila iz štirimilijardnega posojila 1.860.000 din za dovršitev oceanografskega inštituta in 410.000 din za rekonstrukcijo Dioklecianove palače v Splitu.

Uredbo o organizaciji dentistično-tehnične zbornice so objavile »Službene novine«.

Notar Oton Ploj v Mariboru je poklonil Zgodovinskemu društvu v Mariboru sliko kralja Aleksandra, ki jo je izdelal Tišov in ki jo je l. 1921. kupil za 57.000 kron, več del kiparja Eileta, ure, sabljo in zlato dozo ilirskega voditelja Draškovića ter več drugih stvari in mnogo dokumentov. To je največje darilo, ki ga je doslej prejelo Zgodovinsko društvo.

Samostojna industrijska zbornica v Zagrebu je že začela poslovati. Zbornica se nahaja v palači borze. 10 milijonov din je bilo lani izdano v primorski banovini za dvig tujskega prometa.

Brezplačno kuhinjo, prenočišče in bivališče za najrevnejše ljudi je odprla v Ljubljani mestna občina. Novo socialno ustanovo je v mnogem omogočil ljubljanski veletrgovec Franc Urbanc, ki je dal novemu socialnemu zavodu prostor v svoji hiši za izredno nizko najemnino.

V Zagrebu je v Gajevi ulici, kjer so bili prostori »Zbora«, akademске menze in nekaterih drugih društev, eksplodirala bomba ter je bila ubita 14letna služkinja Anka Gal. Atentat je delo levčarskih omladincev.

Za šefa generalnega štaba bolgarske vojske je bil imenovan namesto ubitega generala Pjejeva general Hadži Petrov.

Narodno sobranje v Sofiji je razveljavilo mandate šestih poslancev, ker so se nadalje agitirali za prepovedano zemljoradniško zvezo Aleksandra Stambolijskega.

Za romunskega poslanika v Parizu bo imenovan bivši romunski predsednik vlade Tatarescu.

Italijanski zun. minister grof Ciano obišče v drugi polovici decembra Varšavo. Njegovo potovanje pa baje nima političnega značaja, temveč bo samo vrnil obisk poljskega zun. ministra Becka.

Nemški gen. konzul v. Killinger je bil nenadoma odpoklican iz San Franciska v Nemčijo.

V nar. socialističnih krogih se širi vest, da bo Hitler v drugi polovici decembra obiskal Gdansk. Vest pa uradno še ni potrjena.

Predsednik japonske vlade knez Konoje je obolel.

Ljudski komisar za notranje zadeve in šef GPU Ježov je bil na lastno prošnjo, kakor pravi uradno poročilo, razrešen svoje dolžnosti. Odstavljen je bil baje na izrečno zahtevo Vorošilova in maršala Blücherja. Tudi sovjetski diplomati so zahtevali njegovo odstavitev, ker se je preveč vmešaval v poslovanje sovjetskih poslaništev.

V angleškem parlamentu je predlagal opozicijski poslanec Mandel resolucijo, s katero naj bi se obsodilo, da vlada s cenzuro preveč omejuje svobodo tiska in filma. Minister za notranje zadeve je izjavil, da je ta trditve ne-utemeljene. Nato je bila s 171 proti 124 glasovom sprejeta resolucija, da je parlament prepričan, da vlada spoštuje tradicije svobodnega javnega mišljenja.

Južnoafriški minister Pirow, ki je hotel rešiti nemške kolonialne zahteve na račun Francije, Portugalske in Belgije, se vrača domov s popolnim neuspehom. Celo južnoafriški listi se norčujejo iz njega ter pišejo, da prinaša domov miniaturni Münchenski sporazum.

Zidje v Nemčiji bodo morali vidno nositi predpisane znake, da pripadajo židovskemu plemenu. Preveč ni nikoli dobro, pravi pregovor, in tudi nemško preganjanje.

Živo zanimanje Italije za naš les

V splošnem je nespremenjena situacija na našem lesnem tržišču in tudi cene so še trdne ob čvrstjejši tendenci.

Produkcija mehkega suhega rezanega lesa je zaključena; blago pa je že skoraj popolnoma razprodano po neprimerno boljših cenah, kot se je prvotno mislilo. Za razmeroma neznatne količine suhega blaga, kolikor jih je vobče še na zaloga v Sloveniji, pa se nudijo že mirnejše cene.

Na novo izdelano (rezano) blago prihaja v skladišča, ki so že močno založena. Nove zaloge našega rezanega lesa so pač tolikšne, da bodo lahko kos še tako znatnim naročilom; zaenkrat pa ta les še ne pride v poštev za oddajo tako na domača, kakor tudi na inozemska tržišča, ker še ni primerno suh.

Stare zaloge tesanega lesa so se že močno skrčile: Blago je bilo prodano deloma za domačo porabo, deloma za izvoz po še dokaj zadovoljivih cenah.

Zadnje čase je opaziti, da se naglo večajo zaloge na novo tesanega blaga predvsem radi tega, ker je stavbena sezona že večidel pri kraju in torej ni več nikakih novih povpraševanj po tem blagu. Cene so nekoliko popustile, pač v sorazmerju z zmanjšanjem potreb v tem blagu, vendar pa niso še tako obupno nizke kot prejšnja leta. Pri tem pa ne smemo pozabiti, da so kljub ugodnim letošnjim cenam mnogi trgovci imeli znatne izgube, ker so svoj čas pokupili velike količine okroglega lesa po tedaj neverjetno visokih cenah iz edinega razloga ter v upanju, da se bodo svetovne zaloge lesnih proizvodov občutno skrčile, cene pa nesluteno mahoma dvignile, kar pa se ni uresničilo! Nasprotno, nastopila je

Rusija s svojimi ogromnimi zalozami in s strašno nizkimi cenami privabila v krog svojih odjemalcev zlasti Angleže, ki so bili dotlej naši najboljši odjemalci in najzanesljivejši plačniki. Slične spekulacije je povzročila tudi lanska dobra izvozna kampanja z Nemčijo, ki pa letos ne absorbira našega lesa v tolikih množinah, kakor je bilo pričakovati; vsaj cene niso takšne, na kakršne so mnogoteri računali. Prav bi bilo, da bi se take nerealne spekulacije v bodoče povsem nehale, ker le redkokdaj prinašajo zaželjeni dobiček, dočim nasprotno zelo redno težko oškodujejo one, ki jih tvegajo!

V trdem lesu vlada slej ko prej občutna stagnacija. Cene so še stalne, tendenca razmeroma trdna za hrastovino, za bukovino pa nekam mlačna. Povpraševanja ni za bukovino, pač pa le za prva hrastovino; za ostali trdi les so cene le bolj informativnega značaja.

V drvah je promet zelo malenkosten po nekoliko slabših cenah ob mlačni tendenci.

Nespremenjen je tudi položaj na tržišču z ogljem: Produkcija še vedno presega prodajo tega blaga, ki se polagoma kopiči v skladiščih, kar zopet slabo vpliva na ceno. Če bo tako razmerje med ponudbo in povpraševanjem ostalo še nekaj mesecev, potem je pričakovati večjega padca cen in tudi nazadovanja same proizvodnje. Na splošno so domača tržišča dobro založena z gorivom!

Z izvozom drv in oglja ne moremo več računati v tej sezoni, vsaj po primernih cenah ne, o čemer

nje Židov dokazuje to. Tako je izjavil znani ameriški industrialec Ford, ki je bil svoje dni hud antisemit, naslednje: »Prepričan sem, da nemški narod ne odobrava antisemitske politike svojih voditeljev.« Ford zahteva, da Amerika ohrani svojo tradicionalno vlogo, da štiti preganjane.

si morajo biti na jasnem predvsem oni naši producenti, ki običajno pripravljajo v večjem obsegu takšno blago za izvoz.

Glede izvoza našega lesa na inozemska tržišča

pa je položaj naslednji:

Italija potrebuje znatne količine našega rezanega, posebno mehkega lesa po zelo zadovoljivih cenah. Nekatere italijanske večje uvozne tvrdke so zopet dobile takozvano »licenco« in sedaj iščejo pri nas blago v znanih dimenzijah ter v ustrezajoči kvaliteti. Žal pa je težava v tem, da se sleherni naš trgovec oziroma producent kljub sila vabljivim cenam vsekakor zelo boji prodajati v Italijo, ker je plačilo po kliringu preveč komplicirano ter dolgotrajno. Na drugi strani pa je tvegano dajati blago na dolge roke, ker se vendarle gotovo še ne ve, kdaj bo možno priti do denarja oz. po kakšnem tečaju bo končno obračunana terjatev.

Nemčija zadnje tedne zelo povprašuje po našem lesu in tudi že veliko pogodb je bilo sklenjeno pri nas, vendar pa je izvršitev teh zaključkov izključno odvisna od odobrenja, ki ga izdaja nemška »Devisenzentrale« v Berlinu. Cene, ki nam jih nudijo nemški uvozniki, še niso tako slabe, je pa sila majhen zaslužek naših trgovcev oziroma izvoznikov pri teh kupcijah. Ako kljub temu še izvažamo v Nemčijo, je vzrok ta, da si moramo zagotoviti nemško tržišče tudi za bodoča leta, ki obljublja boljše konjunkturo. Izvažamo še vedno precej hrastovih frizov, pa tudi mehko rezano blago v predpisanih dimenzijah in boljši izdelavi.

Anglija že zopet pošilja k nam nakupovalce: Išče predvsem paralelno rezano blago v specialnih dimenzijah prvovrstne kvalitete, toda še ne nudi temu primerne cene. Ker je mnogo naših večjih industrij preuredilo svoje obrate za rezanje lesa v angleških merah, pač iskreno pozdravljamo ta korak angleških uvoznih tvrdk in želimo, da bi ta — zaenkrat še bolj informativna povpraševanja — pripomogla do novih zaključkov ter omogočila zopet ugotrditi stare trgovske zveze za čim živahnejšo izmenjavo gospodarskih dobrin v obojestransko zadovoljnost.

Z našo sosedo Madžarsko bi mogli imeti vse boljši promet, ker so dani vsi pogoji za skoraj st odstotno kompenzacijsko zamenjavo blaga: Naš les, zlasti naše dobro oglje in drugo blago potrebuje madžarska industrija v znatni meri, za kar bi nam ona dobavljala predvsem potrebne stroje itd. Cene, ki nam jih nudijo Madžari, pa so skrajno nizke.

Tudi v Grčijo bi lahko izvozili, posebno več našega stavbenega lesa; razmeroma premajhen naš uvoz grških produktov pa je vzrok dokaj slabemu odjemu naših proizvodov s strani grških uvoznih tvrdk. Cene, ki jih Grki nudijo za naš les, so še nekako v skladu z današnjimi razmerami na našem izvoznem tržišču.

Svoj čas smo izvozili v daljnjo Palestino velike količine stavbe-

nega lesa, zlasti pa znatne množine desk za izdelovanje zabojev itd. Danes je v tem predelu popoln zastoj, kar zelo težko občutijo mnoge naše srednje in manjše industrije za izdelovanje zabojev, deščic in sličnih lesnih proizvodov. Kajti cene, ki so jih nudile palestinske uvozne veletvrdke so bile izredno ugodne, plačila pa zanesljiva in točna.

Domače tržišče z lesom kaže sicer bolj počasno pa tembolj stalno učvrščevanje cen ob trdnjejši tendenci.

J. K.

Cene na ljubljanski borzi

Na ljubljanski borzi so bili na zadnjem borznem sestanku doseženi tile najnižji oziroma najvišji blagovni tečaji:

dne 9. t. m.

Smreka, jelka:	din	din
Hlodi I., II., monte	125—	175—
Brzjavni drogovci	120—	160—
Bordonalj merkantilni	160—	185—
Filerji do 5/6	180—	200—
Trami ostalih dimenzij	170—	190—
Skorete, konične, od 16 cm dalje	390—	430—
Skorete, paralelne, od 16 cm dalje	450—	490—
Skorete, podmerne, od 10—15 cm	370—	400—
Deske-plohi, kon., od 16 cm dalje	340—	370—
Deske-plohi, par., od 16 cm dalje	370—	410—
Brusni les za celulozo	120—	140—
Kratice za 100 kg	38—	42—

Bukev:		
Hlodi od 30 cm naprej, I., II.	90—	130—
Hlodi za furnir, čisti, od 40 cm naprej	200—	230—
Deske-plohi, naravni, neobrobjeni, monte	250—	300—
Deske-plohi, naravni, oštorobi, I., II.	420—	510—
Deske-plohi, parjeni, neobrobjeni, monte	340—	390—
Deske-plohi, parjeni, oštorobi, I., II.	540—	640—

Hrast:		
Hlodi I., II., premera od 30 cm dalje	170—	300—
Bordonalj	750—	850—
Deske-plohi, boules	850—	950—
Deske-plohi, neobrobjeni, I., in II.	700—	800—
Deske-plohi, oštorobi (podnice)	800—	900—
Frizi I./II., širine 5. 6 in 7 cm	730—	800—
Frizi I./II., širine od 8 do 12 cm	850—	950—

Oreh:		
Plohi, neparjeni, neobrobjeni I., II.	800—	920—
Plohi, parjeni, neobrobjeni, I., II.	1000—	1100—

Brest:		
Plohi, neobrobjeni I., II.	430—	470—

Javor:		
Plohi, neobrobjeni I., II.	500—	600—

Jesen:		
Plohi, neobrobjeni I., II.	800—	900—

Lipa:		
Plohi, neobrobjeni I., II.	450—	550—

Parketi		
hrastovi, za m ²	58—	68—
bukovi, za m ²	35—	45—

Zelesn. pragi 2'60 m 14x24		
hrastovi, za 1 komad	38—	48—
bukovi, za 1 komad	24—	28—

Drva		
bukova, za 100 kg	12—	14—
hrastova, za 100 kg	9—	11—

Oglje		
bukovo, za 100 kg	42—	52—

Dobave - licitacije

Direkcija drž. železnice v Ljubljani sprejema do 13. decembra ponudbe za dobavo žicovodnih koles z vijaki.

Direkcija drž. rudnika v Kaknju sprejema do 21. decembra ponudbe za dobavo kožnega šivalnega jermena, 2000 m jeklene vrvi; do 28. decembra 1000 m jeklene vrvi.

Direkcija drž. rudnika v Kaknju sprejema do 14. decembra ponudbe za dobavo 2000 m jeklene vrvi, verig, okovja, ključavnic, kožnega jermena za pogon, strešne opeke, 4000 kg strojnega olja in 12 p. nepremočljive obleke.

Pomorska obalna komanda v Splitu sprejema do 15. decembra ponudbe za dobavo sobnih peči, cevi, pločevinastih posod in lopatic za premog.

Direkcija drž. železnice v Subotici sprejema do 16. decembra ponudbe za dobavo lesenih kock za kaldrmo. Uprava Vojno-tehničnega zavoda v Kragujevcu sprejema do 17. decembra ponudbe za dobavo krojaških škarij, jeklenih metrov in reduciranih ventilov; 21. decembra platnenih in bombažnih krp in centrifugalnega agregata; 22. decembra porcelanskih opornikov.

Komanda podvodnega orožja v Kumboru sprejema do 20. decembra ponudbe za dobavo raznega orodja; 28. decembra železne tehtnice; 30. decembra raznega električnega materiala.

Štab zrakoplovstva vojske v Zemunu sprejema do 20. decembra ponudbe za dobavo raznega tiskarskega in knjigoveškega materiala; 5. januarja raznega jekla; 10. januarja kavčukastih cevi.

Naš izvoz industrijskih rastlin

Izvoz naših industrijskih rastlin je bil v prvih 10 mesecih t. l. zelo neenakomeren. Izvoz konoplje in koruzne slame je nazadoval, izvoz tobaka in hmelja pa se je povečal. Izvoz konoplje je po količini padel za 4.633 ton ali za 24.67%, po vrednosti pa za 37.4 milijona din ali za 23.3%. Izvoz je padel zlasti zaradi močne italijanske konkurence.

Izvoz koruzne slame je padel za 397 ton ali za 58.3%, oz. za 1,25 milijona din ali za 67.72%.

Izvoz tobaka se je dvignil za 1.514 ton ali za 42.6%, oz. za 41.8 milijona din ali za 43%. Največ tobaka smo izvozili v Českoslovaško.

Izvoz hmelja se je dvignil po količini za 21.06%, po vrednosti pa za 12.55%. Največ hmelja je šlo v Združene države Sev. Amerike, ki pokupijo skoraj polovico našega hmelja. Na drugem mestu je kot kupec našega hmelja Anglija.

Nazadovanje svetovne trgovine

Berlinski zavod za proučevanje konjunktura je objavil podatke o zunanji trgovini glavnih držav. Skoraj v vseh državah se opaža padanje konjunktura. V 2. tromesečju 1938. je bil obseg svetovne trgovine za 12,5% manjši ko v istem tromesečju 1937, po vrednosti pa je padla zunanja trgovina celo za 16%. V 2. tromesečju 1937. je bila dosežena kulminacija konjunktura dobe v l. 1932—1937. Od takrat je začela svetovna trgovina zopet padati. V 3. tromesečju 1938. se je v glavnem ohranilo stanje 2. tromesečja. Statistični podatki o svetovni zunanji trgovini za prvih 10 mesecev 1938. kažejo, da se je nazadovanje trgovine zaustavilo v nekaterih državah šele v oktobru. V zvezi s padanjem svetovne trgovine je tudi nazadoval izvoz industrijskih držav. Izvoz je v posameznih državah nazadoval zelo različno. Najbolj je padel izvoz Japonske. Nemški izvoz je nazadoval v enakem razmerju ko svetovna trgovina. Bolj je nazadoval angleški izvoz. Izvoz USA je bil do sredine l. 1938. relativno manjši ko izvoz drugih držav, od tedaj pa je bil večji ko povprečni izvoz industrijskih držav.

Pod vplivom nazadovanja svetovne trgovine se je povečala konkurenca industrijskih držav na svetovnih trgih, kar je imelo za posledico, da so cene gotovih izdelkov nazadovale.

Radio Ljubljana

Sreda dne 14. decembra. 12.00: Plošče — 12.45: Poročila — 13.00: Napovedi — 13.20: Zborovske točke (plošče) — 14.00: Napovedi — 18.00: Mladinska ura: Arnost Adamič: Med zadnjimi lovci na korale, poučna igra — 18.30: Plošče — 18.40: Vzgoja in prirojene sposobnosti (dr. Stanko Gogala) — 19.00: Napovedi, poročila — 19.30: Nac. ura — 19.50: Uvod v prenos — 20.00: Prenos iz ljubljanske opere.